Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 4. rujna 2025.
(OR. en)

12461/25

Međuinstitucijski predmet:
2025/0810 (NLE)

COLAC 138
POLCOM 222
SERVICES 54
FDI 49

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	3. rujna 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 810 final.

Priloženo: COM(2025) 810 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.9.2025.
COM(2025) 810 final

2025/0810 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Priloženi prijedlog pravni je instrument kojim se odobrava sklapanje Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane (dalje u tekstu „Modernizirani globalni sporazum” ili „Sporazum”). Njime se odobrava i privremena primjena dijelova Sporazuma.

Odnosi između Europske unije („EU”) i Sjedinjenih Meksičkih Država („Meksiko”) trenutačno se temelje na Sporazumu o gospodarskom partnerstvu, političkoj koordinaciji i suradnji (dalje u tekstu „Globalni sporazum”) između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane, koji je stupio na snagu 1. listopada 2000.[1] Trgovinski stup Globalnog sporazuma proširen je dvjema odlukama Zajedničkog vijeća: Odlukom br. 2/2000 Zajedničkog vijeća EZ-Meksiko od 23. ožujka 2000. o trgovini robom[2] i Odlukom br. 2/2001 Zajedničkog vijeća EU-Meksiko od 27. veljače 2001. o trgovini uslugama[3].

Od stupanja na snagu Globalnog sporazuma EU i Meksiko produbili su svoje odnose. EU i Meksiko uspostavili su 2008. strateško partnerstvo kojim je uveden bilateralni dijalog i pokrenuta suradnja u novim bitnim područjima politika, uključujući multilateralna pitanja, sigurnost i pravosuđe, makroekonomske aspekte i ljudska prava.

U Deklaraciji iz Santiaga od 27. siječnja 2013. stranke su izrazile svoju zajedničku predanost modernizaciji i zamjeni postojećeg Globalnog sporazuma kako bi se uzele u obzir nove političke i gospodarske okolnosti i napredak ostvaren u okviru strateškog partnerstva.

Na sedmom sastanku na vrhu EU-a i Meksika održanom u Bruxellesu u lipnju 2015. obje su strane ponovno potvrdile svoju spremnost da pokrenu postupak otvaranja pregovora, u skladu s pravnim okvirom obiju strana, kako bi se modernizirao Globalni sporazum i ojačalo strateško partnerstvo.

Vijeće Europske unije donijelo je 4. svibnja 2016. odluke o ovlašćivanju Europske komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku za pregovaranje o moderniziranom sporazumu s Meksikom kojim bi se zamijenio Globalni sporazum.

Pregovori su službeno počeli u svibnju 2016. Provedeni su uz savjetovanje s Radnom skupinom Vijeća za Latinsku Ameriku i karipske zemlje. S Odborom za trgovinsku politiku provedeno je savjetovanje o dijelovima Sporazuma povezanima s trgovinom. Europski parlament obaviješten je o ishodu pregovora.

Nakon što je 2018. postignut politički zaključak pregovora o stupu politike i suradnje, 17. siječnja 2025. postignut je dogovor o stupu trgovine i ulaganja. Provedeni su trgovinski pregovori kako bi se ostvario puni potencijal bilateralnih odnosa i olakšalo svladavanje trenutačnih globalnih izazova.

[1] SL L 276, 28.10.2000., str. 44.
[2] SL L 157, 30.6.2000., str. 10.
[3] SL L 70, 12.3.2001., str. 7.

Modernizacija postojećeg Globalnog sporazuma odnosi se na dva pravna instrumenta:

1. Modernizirani globalni sporazum („Sporazum”), koji uključuje (a) stup politike i suradnje i (b) stup trgovine i ulaganja (uključujući odredbe o zaštiti ulaganja); i

2. Privremeni sporazum o trgovini, koji obuhvaća liberalizaciju trgovine i ulaganja.

Privremeni sporazum o trgovini potpisat će se istodobno s Moderniziranim globalnim sporazumom. Privremeni sporazum o trgovini prestat će važiti i bit će zamijenjen Moderniziranim globalnim sporazumom kad potonji u potpunosti stupi na snagu nakon što ga stranke ratificiraju.

Ovaj se Prijedlog odnosi na pravni instrument kojim se odobrava sklapanje Sporazuma.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Modernizirani globalni sporazum pruža moderniziran i sveobuhvatan pravni okvir za odnose između EU-a i Meksika i zamjenjuje trenutačni Globalni sporazum i sve naknadne odluke koje su donijela njegova institucijska tijela, osim Odluke br. 5/2004 Zajedničkog vijeća EU-Meksiko od 15. prosinca 2004. o donošenju, u skladu s člankom 17. stavkom 3. Odluke br. 2/2000, Priloga navedenoj odluci o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima[4]. U razdoblju privremene primjene Moderniziranog globalnog sporazuma i dalje se primjenjuju odredbe Globalnog sporazuma koje nisu obuhvaćene privremenom primjenom. Sporazumom se, nakon njegova stupanja na snagu, zamjenjuje i Privremeni sporazum o trgovini.

EU i Meksiko tijekom godina su osim Globalnog sporazuma sklopili i nekoliko bilateralnih sektorskih sporazuma, uključujući Sporazum između Europske zajednice i Sjedinjenih Meksičkih Država o uzajamnom priznavanju i zaštiti naziva za jaka alkoholna pića, potpisan u Bruxellesu 27. svibnja 1997. („Sporazum o jakim alkoholnim pićima iz 1997.”)[5].

Sporazum o jakim alkoholnim pićima iz 1997. uključen je u Modernizirani globalni sporazum. Ostali sektorski sporazumi koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Sporazuma ostat će na snazi kao zasebni sporazumi.

Od datuma njegova potpunog stupanja na snagu Sporazum će zamijeniti bilateralne ugovore o ulaganjima između Meksika i država članica EU-a koji su navedeni u Prilogu 10.-C Sporazumu.

Sporazum je u potpunosti u skladu s općom vizijom EU-a za partnerstvo s Latinskom Amerikom i Karibima, kako je navedeno u Zajedničkoj komunikaciji Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije pod naslovom „Nova agenda za odnose između EU-a i Latinske Amerike i karipskih zemalja”, donesenoj 7. lipnja 2023.

Osim toga, stup trgovine i ulaganja Sporazuma u potpunosti je u skladu s Komunikacijom „Revizija trgovinske politike – otvorena, održiva i odlučna trgovinska politika” iz veljače 2021., kojom se trgovinska i ulagačka politika povezuje s europskim i univerzalnim standardima i vrijednostima uz temeljne gospodarske interese te u kojoj se ističu održivi razvoj, ljudska prava, borba protiv utaje poreza, zaštita potrošača te odgovorna i poštena trgovina.

[4] SL L 66, 12.3.2005., str. 15.
[5] SL L 152, 11.6.1997., str. 16.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Sporazum je u potpunosti u skladu s politikama EU-a i za njega neće biti nužne izmjene propisa ili normi EU-a u bilo kojem reguliranom području kao što su tehnički propisi i norme za proizvode, sanitarna ili fitosanitarna pravila, propisi o hrani i sigurnosti, zdravstvene i sigurnosne norme ili propisi o GMO-u, zaštiti okoliša i zaštiti potrošača.

Sporazum sadržava i poglavlje o trgovini i održivom razvoju, koje Sporazum povezuje s općim ciljevima EU-a u pogledu održivog razvoja i posebnim ciljevima u područjima rada, okoliša i klimatskih promjena.

Nadalje, Sporazumom se u potpunosti štite javne usluge i pravo vlada na zakonsku regulaciju u javnom interesu, koje čini jedno od temeljnih načela Sporazuma.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Postupovna pravna osnova**

U skladu s člankom 218. stavkom 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kad se predviđeni sporazum ne odnosi isključivo ili poglavito na zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, Komisija podnosi prijedlog Vijeću. Vijeće donosi odluku o odobravanju potpisivanja sporazuma.

U skladu s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a, ako se sporazum ne odnosi isključivo na ZVSP, Vijeće odluku o sklapanju sporazuma može donijeti samo uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta (članak 218. stavak 6. točka (a) UFEU-a) ili nakon savjetovanja s njim (članak 218. stavak 6. točka (b) UFEU-a).

S obzirom na to da su članak 91., članak 100. stavak 2., članak 207. stavak 4. prvi podstavak i članak 209. stavak 2. UFEU-a materijalna pravna osnova, Vijeće donosi odluku o sklapanju sporazuma uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta.

Trebalo bi kao pravnu osnovu dodati i članak 218. stavak 7. UFEU-a jer je primjereno da Vijeće ovlasti Komisiju da odobri stajalište Unije o određenim izmjenama Sporazuma. Komisiju bi trebalo ovlastiti za odobravanje izmjena ili ispravaka koje Zajedničko vijeće treba donijeti na temelju:

- članka 2.22. stavka 4. (Enološki postupci) u pogledu definicija proizvoda, enoloških postupaka i ograničenja iz dijelova A i B Priloga 2.-E (Mjere relevantne za vinske proizvode i jaka alkoholna pića);
- članka 2.24. stavka 8. (Certificiranje vinskih proizvoda i jakih alkoholnih pića) u pogledu dokumentacije i certifikata navedenih u dijelu D (Dokumentacija i certificiranje) Priloga 2.-E (Mjere relevantne za vinske proizvode i jaka alkoholna pića);
- članka 21.18. (Izmjena i ispravak pokrivenosti) u pogledu priloga 21.-A i 21.-B, u kojima se utvrđuju obveze svake stranke u pogledu obuhvaćene nabave;
- članka 25.35. (Izmjena popisa oznaka zemljopisnog podrijetla) u pogledu Priloga 25.-B (Popis oznaka zemljopisnog podrijetla) i priloga I. i II. Sporazumu o

jakim alkoholnim pićima iz 1997., koji su uključeni u ovaj Sporazum i u kojima su navedene oznake zemljopisnog podrijetla EU-a i Meksika.

Stoga postupovnu pravnu osnovu za predloženu odluku o sklapanju Sporazuma čine članak 218. stavak 6. drugi podstavak točka (a) i članak 218. stavak 7. UFEU-a.

- **Materijalna pravna osnova**

Sporazum obuhvaća područja u okviru zajedničke trgovinske politike, prometa i razvojne suradnje. Materijalnu pravnu osnovu predložene odluke zbog toga bi trebali činiti članak 91., članak 100. stavak 2., članak 207. stavak 4. prvi podstavak i članak 209. stavak 2. UFEU-a.

Stoga bi pravnu osnovu predložene odluke trebali činiti članak 91., članak 100. stavak 2., članak 207. stavak 4. prvi podstavak i članak 209. stavak 2. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a) i člankom 218. stavkom 7. UFEU-a.

S obzirom na predmet predviđenog sporazuma prikladno je da Komisija podnese prijedlog Vijeću.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Vijeće je 4. svibnja 2016. ovlastilo Europsku komisiju i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku za pregovaranje o moderniziranom sporazumu s Meksikom, kojim bi se zamijenio Globalni sporazum. Djelovanje na razini Unije smatralo se djelotvornijim od djelovanja na nacionalnoj razini.

- **Proporcionalnost**

Ovom se inicijativom izravno nastoje ostvariti ciljevi Unije u okviru vanjskog djelovanja i pridonijeti političkom prioritetu „EU-a kao snažnijeg globalnog dionika”. Inicijativa je u skladu s ambicijama Globalne strategije EU-a, a to su suradnja s drugim zemljama i odgovorno revidiranje vanjskih partnerstava EU-a radi ostvarenja njegovih vanjskih prioriteta. Ona pridonosi ciljevima EU-a u pogledu trgovine i gospodarske i tehničke suradnje s trećim zemljama.

Pregovori o Sporazumu s Meksikom provedeni su u skladu s pregovaračkim smjernicama koje je utvrdilo Vijeće. Ishod pregovora ne prelazi ono što je potrebno za postizanje ciljeva politike utvrđenih u pregovaračkim smjernicama.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj Prijedlog odluke Vijeća podnosi se u skladu s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a, kojim se predviđa da Vijeće donosi odluku o sklapanju međunarodnog sporazuma uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta. Nema drugog pravnog instrumenta koji bi se mogao upotrijebiti za postizanje cilja iz ovog Prijedloga.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

U veljači 2011. provedena je procjena trgovinskih odredaba u šest sporazuma EU-a o slobodnoj trgovini (uključujući sporazume s Meksikom) koju je naručila Komisija. U 2016.

dovršena je *ex post* evaluacija trgovinskog stupa postojećeg Globalnog sporazuma i *ex ante* procjena mogućnosti modernizacije.

Analiza Globalnog sporazuma pokazala je da, iako je postojeći trgovinski stup u vrijeme njezine provedbe bio opsežan, postoji prostor za daljnja poboljšanja pravila i proširenje pristupa tržištu. U njoj je zaključeno i da je potrebno ažurirati Globalni sporazum kako bi se uzela u obzir kretanja u svjetskoj trgovini.

- **Savjetovanja s dionicima**

Vanjski izvođač studija naručenih radi podupiranja modernizacije organizirao je brojne aktivnosti savjetovanja i informiranja, uključujući (i) posebne internetske stranice za dokumente i aktivnosti povezane sa studijama, (ii) internetsku anketu za dionike pokrenutu u listopadu 2014., (iii) radionicu za lokalne dionike u Meksiku održanu u srpnju 2015. i (iv) pojedinačne razgovore.

U okviru procjene učinka Glavna uprava za trgovinu savjetovala se o modernizaciji sa zainteresiranim dionicima, uključujući poduzeća, dionike iz civilnog društva, nevladine organizacije, sindikate, trgovinska udruženja, gospodarske komore i druge privatne zainteresirane strane. Ta savjetovanja s dionicima provedena su u obliku raznih aktivnosti savjetovanja, uključujući otvoreno javno internetsko savjetovanje (pokrenuto u srpnju 2015.).

Te vanjske studije, procjena učinka i savjetovanja provedena za njihovu pripremu bili su vrijedan doprinos Komisiji za pregovore o Sporazumu.

U razdoblju pregovora organizirani su i sastanci za informiranje organizacija civilnog društva o stanju pregovora i razmjenu mišljenja o modernizaciji (sastanci u travnju i studenom 2017. u Bruxellesu i u srpnju 2017. u México).

Pregovori su vođeni uz savjetovanje s Radnom skupinom Vijeća za Latinsku Ameriku i karipske zemlje o političkim aspektima i aspektima suradnje Sporazuma te uz savjetovanje s Odborom za trgovinsku politiku o trgovinskim aspektima kao posebnim odborom koji je Vijeće odredilo u skladu s člankom 218. stavkom 4. UFEU-a. Europski parlament i Europski gospodarski i socijalni odbor dobivali su redovite obavijesti u Odboru za međunarodnu trgovinu (INTA), posebno njegovoj skupini za praćenje Meksika, i Odboru za vanjske poslove. Tijekom cijelog procesa objema institucijama dostavljani su tekstovi proizašli iz faza pregovora.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Ex post evaluaciju provedbe Sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Meksika proveo je vanjski ugovorni suradnik Ecorys.

Procjenu učinka na održivost kao potporu pregovorima za modernizaciju trgovinskog stupa Globalnog sporazuma s Meksikom proveo je vanjski ugovorni suradnik LSE Enterprise.

- **Procjena učinka**

Prijedlog je potkrijepljen procjenom učinka objavljenom u siječnju 2016.[6], koja je dobila pozitivno mišljenje[7].

U procjeni učinka zaključeno je da bi sveobuhvatni pregovori donijeli koristi EU-u i Meksiku. Te bi se koristi odnosile na povećanje BDP-a, blagostanja i izvoza, zapošljavanje, plaće (za

[6] http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/docs/ia_2015/swd_2015_0290_en.pdf.
[7] http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/docs/ia_2015/sec_2015_0498_en.pdf.

manje kvalificirane i kvalificiranije zaposlenike), konkurentnost i poboljšanje položaja EU-a i Meksika u odnosu na druge globalne konkurente. Uključivanje odredaba o održivom razvoju pozitivno bi utjecalo i na promicanje i poštovanje ljudskih prava, na djelotvornu provedbu temeljnih standarda Međunarodne organizacije rada (ILO), kao i na napredak u ratifikaciji temeljne konvencije ILO-a o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje, koju Meksiko još nije ratificirao.

Nadalje, procjena učinka na održivost provedena tijekom pregovora daje sveobuhvatan pregled mogućih gospodarskih, socijalnih i okolišnih učinaka povećane liberalizacije trgovine u EU-u i Meksiku na temelju Sporazuma. U procjeni učinka na održivost analiziraju se i mogući učinci modernizacije na ljudska prava te na sektore proizvodnje, poljoprivrede i usluga. Referentni uvjeti, privremeno izvješće i završno izvješće dostupni su na internetskim stranicama Glavne uprave za trgovinu:

http://ec.europa.eu/trade/policy/policy-making/analysis/policy-evaluation/sustainability-impact-assessments/index_en.htm.

EU i Meksiko postigli su ambiciozan sporazum u skladu s najnovijim trgovinskim sporazumima kao što su sporazumi EU-a s Kanadom, Japanom, Novim Zelandom i Čileom. Na temelju Sporazuma stvorit će se nove mogućnosti za trgovinu i ulaganja na oba tržišta i poduprijeti otvaranje radnih mjesta u EU-u.

Među ostalim, ukinut će se većina carinskih pristojbi, proširiti pristup ugovorima o javnoj nabavi, otvoriti tržište usluga, zajamčiti predvidivi uvjeti za ulagatelje i pomoći u sprečavanju nezakonitog kopiranja inovacija i tradicionalnih proizvoda EU-a. Sporazum sadržava i sva jamstva potrebna da bi se osiguralo da gospodarske koristi ne budu na štetu temeljnih prava, socijalnih normi, prava vlada na zakonsku regulaciju, zaštite okoliša ili zdravlja i sigurnosti potrošača.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Na Modernizirani globalni sporazum ne primjenjuju se postupci Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT). Međutim, on sadržava okvir za pojednostavnjene trgovinske i ulagačke postupke i smanjenje troškova povezanih s izvozom i ulaganjima, pa će stoga malim i srednjima poduzećima (MSP-ovi) povećati mogućnosti za trgovinu i ulaganja. Neke su od očekivanih koristi (i) veća transparentnost, (ii) pojednostavnjenje tehničkih pravila, zahtjeva za sukladnost, carinskih postupaka i pravila o podrijetlu, (iii) bolja zaštita prava intelektualnog vlasništva i oznaka zemljopisnog podrijetla, (iv) zaštita ulaganja, (v) bolji pristup postupcima javne nabave i (vi) posebno poglavlje kako bi se malim i srednjim poduzećima omogućiti maksimalno iskorištavanje prednosti Sporazuma.

- **Temeljna prava**

Prijedlog ne utječe na zaštitu temeljnih prava u Uniji. Upravo suprotno, stranke se obvezuju surađivati u promicanju i zaštiti ljudskih prava, među ostalim u pogledu ratifikacije i provedbe međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima, te u jačanju demokratskih načela i vladavine prava, promicanju rodne ravnopravnosti i suzbijanju svih oblika diskriminacije.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Modernizacija trgovinskog stupa Globalnog sporazuma imala bi vrlo ograničene učinke na nacionalne proračune i proračun EU-a, posebno u pogledu gubitka vlastitih sredstava zbog izgubljenih prihoda od carina, s obzirom na to da je većina carina već ukinuta postojećim Globalnim sporazumom. Na temelju trenutačnih trgovinskih tokova procjenjuje se da bi

gubitak prihoda od carina mogao iznositi oko 18,75 milijuna EUR. Očekuje se neizravan pozitivni učinak u smislu povećanja sredstava povezanih s porezom na dodanu vrijednost i bruto nacionalnim dohotkom.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Sporazum uključuje institucijske odredbe kojima se osnivaju tijela za praćenje njegove provedbe, djelovanja i učinka.

Za stup politike i suradnje Sporazumom je kao najviša razina političkog dijaloga predviđen sastanak na vrhu EU-a i Meksika. Institucijsku strukturu čine Zajedničko vijeće, Zajednički odbor, Pododbor za razvoj i međunarodnu suradnju te Pododbor za borbu protiv korupcije u trgovini i ulaganjima. Zajednički odbor može osnovati druge pododbore i tijela.

Sporazumom se utvrđuju i posebne funkcije i zadaće Zajedničkog vijeća i Zajedničkog odbora u sastavu za trgovinu, koji će kontinuirano pratiti provedbu i primjenu trgovinskog i ulagačkog stupa Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji.

Zajednički odbor pomagat će Zajedničkom vijeću u obavljanju njegovih funkcija povezanih s trgovinom i nadzirati rad svih pododbora i drugih tijela osnovanih u okviru trgovinskog i ulagačkog stupa Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji. Zajednički odbor u sastavu za trgovinu sastojat će se od predstavnika EU-a odgovornih za trgovinska pitanja i predstavnika meksičkog Ministarstva gospodarstva, koji će se sastajati svake godine ili na zahtjev bilo koje strane.

Pod okriljem Zajedničkog odbora u sastavu za trgovinu osnovat će se sljedeći pododbori i druga tijela: (a) Odbor za trgovinu robom, (b) Pododbor za poljoprivredu, (c) Pododbor za trgovinu vinima i jakim alkoholnim pićima, (d) Pododbor za carinu, olakšavanje trgovine i pravila o podrijetlu, (e) Pododbor za sanitarne i fitosanitarne mjere, (f) Zajednička radna skupina za dobrobit životinja i antimikrobnu otpornost, (g) Pododbor za tehničke prepreke u trgovini, (h) Pododbor za usluge i ulaganja, (i) Pododbor za financijske usluge, (j) Pododbor za javnu nabavu, (k) Pododbor za intelektualno vlasništvo i (l) Pododbor za trgovinu i održivi razvoj.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Sporazumom se područje primjene postojećeg bilateralnog okvira proširuje i prilagođava novim globalnim političkim i gospodarskim izazovima, novim okolnostima partnerstva EU-a i Meksika te razini ambicije nedavno sklopljenih sporazuma i pregovora koje su vodili EU i Meksiko.

Njime se stvara dosljedan, sveobuhvatan i ažuriran pravno obvezujući okvir za odnose EU-a s Meksikom. Cilj mu je ojačati strateško partnerstvo, poboljšati politički dijalog te produbiti i unaprijediti suradnju u pitanjima od zajedničkog interesa. Istodobno će poticati trgovinu i ulaganja tako što će podupirati širenje i diversifikaciju gospodarskih i trgovinskih odnosa.

Sporazum prvi put uključuje mehanizam savjetovanja s civilnim društvom, koji je proširen na cijeli Sporazum kako bi civilno društvo obiju strana moglo dati svoje mišljenje o svim odredbama Sporazuma, uključujući odredbe o ljudskim pravima iz političkog dijela.

Sporazum sadržava revizijsku klauzulu kako bi se omogućilo ponovno razmatranje određenih posebnih elemenata Sporazuma tri godine nakon njegova stupanja na snagu.

Sporazum je podijeljen na četiri dijela. Ciljevi i opća načela Sporazuma navedeni su u dijelu I. (Opće odredbe). Poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda te načela vladavine prava, kao i klauzule o neširenju oružja za masovno uništenje ključni su elementi Sporazuma.

U dijelu II. (Politički dijalog i suradnja) EU i Meksiko obvezuju se produbiti dijalog i surađivati u sljedećim područjima:

- politički dijalog, međunarodni mir i sigurnost,
- međunarodne i regionalne organizacije,
- sloboda, sigurnost i pravda,
- održivi razvoj,
- okoliš, klimatske promjene i energija,
- poljoprivreda, pomorstvo i ribarstvo,
- gospodarska politika,
- obrazovanje, kultura i socijalna pitanja,
- istraživanje, inovacije i digitalno gospodarstvo.

Vodi se računa o širokom spektru važnih pitanja, uključujući vladavinu prava, ljudska prava i rodnu ravnopravnost, migracije, droge i transnacionalni organizirani kriminal, zaštitu okoliša, klimatske promjene, obnovljivu energiju, upravljanje oceanima, društveno odgovorno poslovanje, digitalnu transformaciju te istraživanje i inovacije. Odredbe iz dijela II. omogućit će usklađenije i zajedničko djelovanje u novim područjima kao što su javno zdravlje, modernizacija države, upravljanje migracijskim tokovima, neširenje oružja za masovno uništenje, pranje novca, financiranje terorizma i kibernetički kriminal.

Time će se ojačati partnerstvo na globalnoj razini (npr. s obzirom na Program održivog razvoja do 2030., mjere protiv klimatskih promjena, upravljanje oceanima) i pitanja globalnog demokratskog upravljanja i ljudskih prava, migracija, mira i sigurnosti.

Dio II. sadržava i odredbe za produbljivanje dijaloga i suradnje u borbi protiv korupcije. Sporazum prvi put sadržava Protokol s odredbama za suzbijanje i sprečavanje korupcije u trgovini i ulaganjima.

Cilj je odredaba tog protokola sprečavanje korupcije u trgovini i ulaganjima raznim mjerama, posebno promicanjem integriteta u privatnom i javnom sektoru, jačanjem unutarnjih kontrola, vanjske revizije i financijskog izvještavanja te jačanjem aktualne borbe protiv korupcije međunarodnim konvencijama, posebno Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv korupcije (UNCAC).

Stranke ponovno naglašavaju svoju predanost tome da se korupcija učini kaznenim djelom za državne službenike, a razmotrit će i mogućnost da se smatra kaznenim djelom i za poduzeća. Obje su se stranke složile s uvođenjem određenih kazni u borbi protiv pranja novca.

Protokolom se promiče i aktivno sudjelovanje civilnog društva u sprečavanju i borbi protiv korupcije. Predviđen je i mehanizam savjetovanja u slučaju neslaganja u pogledu tumačenja ili provedbe antikorupcijskih odredaba.

U skladu s ciljevima utvrđenima pregovaračkim smjernicama dio III. (Trgovina i ulaganja) Sporazuma bit će usmjeren na ostvarenje ciljeva navedenih u nastavku.

Osiguravanje važnog pristupa tržištu za izvoz poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva te jačanje propisa

U okviru postojećeg Globalnog sporazuma već su liberalizirani svi industrijski proizvodi i znatne količine poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva. U moderniziranom se Sporazumu u poglavlju o trgovini robom u potpunosti liberalizira više od 98,7 % svih tarifnih stavki i ukida 95 % preostalih meksičkih carina na poljoprivredne proizvode.

Osim toga, tekst o trgovini robom sadržava dodatna i opsežnija pravila koja će olakšati trgovinu između EU-a i Meksika. To uključuje odredbe o naknadama i formalnostima, uvoznim i izvoznim dozvolama, zabrani izvoznih carina i ograničavanju carina za koje nije predviđeno potpuno ukidanje (mirovanje). Sadržava i odredbe nove generacije o izvoznoj konkurenciji, ponovnoj proizvodnji i robi koja je na tržište ušla nakon popravka te odredbe za olakšavanje privremenog uvoza robe.

Pojednostavnjenje pravila o podrijetlu

Pravila o podrijetlu preispitana su i u nekim slučajevima pojednostavnjena kako bi se u obzir uzele potrebe industrije, primjerice u pogledu ključnih industrijskih proizvoda kao što su automobili i farmaceutski proizvodi.

Modernizacija i pojednostavnjenje postupaka na granicama

Sporazum sadržava ambiciozno poglavlje o carinama i olakšavanju trgovine koje se temelji na odredbama Sporazuma Svjetske trgovinske organizacije o olakšavanju trgovine, a u određenim područjima još je ambicioznije. EU i Meksiko obvezuju se primjenjivati pojednostavnjene, moderne i, po mogućnosti, automatizirane postupke koji uključuju pojednostavnjene zahtjeve u pogledu podataka i dokumentacije, obradu carinske dokumentacije i informacija prije dolaska te učinkovito i nediskriminirajuće upravljanje rizikom kako bi se omogućilo učinkovito i ubrzano puštanje robe.

Jamčenje poštene trgovine i uvjeta poslovanja

Da bi se problem nepoštenih trgovačkih praksi mogao učinkovito i djelotvorno riješiti, dogovorena su poboljšana pravila o mjerama za zaštitu trgovine. Osim toga, Sporazum sadržava odredbe za zaštitu domaće industrije u slučaju da povećani uvoz nekog proizvoda koji proizlazi iz Sporazuma uzrokuje ili bi mogao uzrokovati ozbiljnu štetu toj industriji. Sporazum sadržava i poglavlje o subvencijama koje pomaže u izjednačavanju uvjeta za poduzeća iz EU-a i Meksika (i) povećanjem transparentnosti subvencija za robu i usluge, (ii) savjetovanjem u slučaju rizika od negativnog učinka subvencija na trgovinu i (iii) pravilima o najštetnijim subvencijama (potpora za restrukturiranje bez plana restrukturiranja i neograničena jamstva).

Sporazumom se osigurava i da poduzeća poštuju osnovna načela tržišnog natjecanja: nije dopuštena zloupotreba vladajućeg položaja, nisu dopušteni dogovori među poduzećima kojima se ograničava tržišno natjecanje te se provodi analiza učinaka koncentracije na tržišno natjecanje. Sporazumom će se istodobno osigurati ravnopravni uvjeti za javna i privatna poduzeća na tržištu. Poduzeća u državnom vlasništvu, poduzeća kojima su odobrena posebna prava ili povlastice i određeni monopoli moraju pri kupnji i prodaji robe i usluga na tržištu postupati na nediskriminirajući način i u skladu s komercijalnim uvjetima.

Poticanje trgovine i ulaganja u kritične sirovine

Sporazumom se zadržava bescarinska trgovina kritičnim sirovinama, čime se pruža jeftiniji pristup i smanjuju troškovi tih sirovina, koje su nužne za zelenu i digitalnu tranziciju EU-a. Novim sporazumom zabranit će se i izvozni monopoli i neopravdane državne intervencije u određivanje cijena sirovina, kao i izvoz ili dvostruko određivanje cijena ako su izvozne cijene veće od domaćih. Utvrđene su i posebne odredbe za suradnju s Meksikom u lancima vrijednosti sirovina.

Jamčenje održivosti i rodne ravnopravnosti

Sporazum sadržava ambiciozno i sveobuhvatno poglavlje o trgovini i održivom razvoju kako bi se integracija održivog razvoja u trgovinske i ulagačke odnose stranaka poboljšala (i) pravno obvezujućim obvezama u pogledu zaštite okoliša, klimatskih promjena i radničkih prava, (ii) odredbama o suradnji i dijalogu, među ostalim s civilnim društvom, te (iii) postupcima rješavanja sporova. To poglavlje sadržava i revizijsku klauzulu prema kojoj stranke moraju raspravljati o mogućim daljnjim poboljšanjima odredaba o održivosti, kao što je predviđanje protumjera u slučaju kršenja i razmatranje mogućnosti uključivanja Pariškog sporazuma kao ključnog elementa Moderniziranog globalnog sporazuma. Revizija će se pokrenuti kad Sporazum stupi na snagu i trebala bi biti dovršena u roku od 12 mjeseci.

Stranke su postigle dogovor i o Zajedničkoj izjavi o trgovini i rodnoj ravnopravnosti koja uključuje odredbe o djelotvornoj provedbi međunarodnih obveza koje se odnose na rodnu ravnopravnost i prava žena te o jačanju suradnje u trgovinskim aspektima politika i mjera u području rodne ravnopravnosti. Zajednička izjava sastavni je dio Sporazuma.

Potrebe malih poduzeća u središtu pozornosti

Na temelju Sporazuma EU i Meksiko moraju uspostaviti internetske stranice za MSP-ove koje će im olakšati pristup informacijama i pomoći da iskoriste sve odredbe Sporazuma. Kontaktne točke u EU-u i Meksiku surađivat će kako bi se uzele u obzir posebne potrebe MSP-ova i utvrdili načini na koje mogu iskoristiti nove mogućnosti na svakom tržištu.

Pružanje mogućnosti za pružatelje usluga i utvrđivanje pravila o digitalnoj trgovini

Sporazum sadržava sveobuhvatna pravila koja se odnose na pristup tržištu usluga i ulaganja u svim sektorima gospodarstva te posebna pravila koja se odnose na digitalnu trgovinu. Cilj mu je stvoriti ravnopravne uvjete, posebno za pružatelje usluga iz EU-a u sektorima kao što su telekomunikacije i financijske usluge, te u područjima kao što su usluge dostave i pomorske usluge. Sporazum strankama pruža i okvir za buduće uzajamno priznavanje kvalifikacija u reguliranim profesijama kao što su arhitekti, računovođe, odvjetnici i inženjeri. Kad je riječ o digitalnoj trgovini, Sporazumom se utvrđuju horizontalna pravila (za internetsku trgovinu robom, uslugama itd.) koja su neophodna za pravilno funkcioniranje internetske trgovine.

Poticanje ulaganja

Sporazum sadržava odredbe kojima se liberaliziraju ulaganja slijedeći isti pristup kao i najambiciozniji dosad sklopljeni trgovinski sporazumi EU-a. Konkretno, sva materijalna pravila iz tog poglavlja primjenjivat će se na uslužne i neuslužne sektore. Ulagatelji i njihova ulaganja posebno će imati koristi od (i) obveze nediskriminirajućeg postupanja u usporedbi s domaćim ulagateljima ili ulagateljima iz trećih zemalja, (ii) ambicioznih pravila za pristup tržištu (za količinska ograničenja kao što su monopoli i isključiva prava, kvote i ispitivanja gospodarskih potreba) i (iii) zabrane određenih zahtjeva učinkovitosti. Za energetski sektor Sporazumom je predviđena primjena načela najpovlaštenije nacije u odnosu na sporazume o slobodnoj trgovini koje je Meksiko dosad sklopio ili će u budućnosti sklopiti. Tako se

osigurava da se prema ulagateljima iz EU-a postupa jednako kao prema ulagateljima iz drugih povlaštenih trgovinskih partnera Meksika.

Jamčenje transparentnog i odgovornog rješavanja sporova u sustavu sudova za ulaganja

U Sporazumu su sadržane sve novosti u pristupu EU-a ulaganjima i mehanizmu za rješavanje ulagačkih sporova, čime se ispunjavaju očekivanja dionika u pogledu pravednijeg, transparentnijeg i institucionaliziranog sustava rješavanja ulagačkih sporova. Uvode se važne novosti u tom području te se tako osigurava visoka razina zaštite ulagatelja, uz istodobno očuvanje punog prava vlada na zakonsko uređivanje i provođenje legitimnih ciljeva javne politike kao što je zaštita zdravlja, sigurnosti i okoliša. Uklanjanju se nejasnoće koje su stari sustav činile podložnim zloupotrebama ili prekomjernom tumačenju te se uspostavlja neovisni sustav sudova za ulaganja, sastavljen od stalnog suda i žalbenog suda, u okviru kojeg će se voditi postupci rješavanja sporova na transparentan i nepristran način.

Pružanje pristupa meksičkim javnim natječajima

Sporazum ponuditeljima pruža više prilika za pristup ugovorima o javnoj nabavi. Meksiko je poduzećima iz EU-a omogućio pristup svojim javnim natječajima u većoj mjeri nego bilo kojem drugom trgovinskom partneru. Poduzeća iz EU-a moći će nuditi opskrbu robom i uslugama ne samo na saveznoj razini, već i na razini gospodarski najvažnijih meksičkih država te će biti prva poduzeća izvan Meksika koja to mogu učiniti. EU i Meksiko uz to se obvezuju da će na svoje postupke javne nabave primjenjivati moderan skup pravila, uz visoke standarde transparentnosti, nediskriminacije i jednakog postupanja.

Jačanje zaštite inovacija i kreativnih djela

Sporazumom se uspostavljaju ravnopravni uvjeti tako što se osigurava da Meksiko i EU također slijede zajednički pristup u izvršenju prava intelektualnog vlasništva te da obje strane poduzmu mjere za borbu protiv krivotvorenja i piratstva te praksi protivnih tržišnom natjecanju. Njime se osigurava visoka razina zaštite i izvršenje prava intelektualnog vlasništva. Uključuje i uzajamnu zaštitu odabranog popisa oznaka zemljopisnog podrijetla EU-a i Meksika. Bit će zaštićeno 336 oznaka zemljopisnog podrijetla EU-a. To je dodatak oznakama zemljopisnog podrijetla za jaka alkoholna pića iz EU-a koje su već zaštićene na temelju Sporazuma o jakim alkoholnim pićima između EU-a i Meksika iz 1997., koji je uključen u Modernizirani globalni sporazum, te će uživati jednaku razinu zaštite.

Jamčenje trgovine sigurnim poljoprivredno-prehrambenim proizvodima bez nepotrebnih sanitarnih i fitosanitarnih ograničenja

Sporazum sadržava sveobuhvatno poglavlje o sanitarnim i fitosanitarnim pitanjima, u kojem se navode mnoge posebne mjere za olakšavanje trgovine (uključujući ukidanje prethodnog carinjenja). To bi trebalo omogućiti bržu, ali sigurnu trgovinu. EU i Meksiko zadržavaju pravo na određivanje razine zaštite koju smatraju prikladnom.

Osiguravanje da tehnički propisi, norme i postupci ocjenjivanja sukladnosti ne budu diskriminirajući i da ne stvaraju nepotrebne prepreke trgovini

U Sporazumu se ponovno ističe predanost EU-a i Meksika tome da svoje tehničke propise temelje na međunarodnim normama i da se dogovore o otvorenom popisu međunarodnih organizacija za normizaciju. Sporazumom se priznaju različiti pristupi stranaka ocjenjivanju sukladnosti i njihove relevantne mjere za olakšavanje trgovine, odnosno upotreba izjave o sukladnosti dobavljača za EU i priznavanje certifikacije proizvoda provedene u EU-u za Meksiko.

Jamčenje transparentnosti i dobre regulatorne prakse

Sporazum uključuje poglavlje o transparentnosti s ambicioznim odredbama o objavljivanju, upravljanju i preispitivanju mjera opće primjene povezanih s trgovinskim pitanjima i podnošenju žalbe na te mjere te poglavlje u kojem se utvrđuje niz dobrih regulatornih praksi koje će EU i Meksiko primjenjivati pri izradi propisa.

Modernizacija postupaka za rješavanje sporova između država

Sporazum sadržava odredbe o rješavanju sporova između država kojima se uspostavljaju djelotvorni i transparentni modernizirani postupci utemeljeni na propisanom postupku za sprečavanje i rješavanje svih sporova između Meksika i EU-a.

Institucijska struktura odnosa utvrđena je u dijelu IV. (Institucijske i završne odredbe). Dio IV. temelji se na postojećim aranžmanima i uključuje sastanak na vrhu EU-a i Meksika kao najvišu razinu dijaloga. Institucijsku strukturu čine Zajedničko vijeće, koje nadzire ispunjavanje ciljeva Sporazuma i njegovu provedbu, te Zajednički odbor, koji pomaže Zajedničkom vijeću u obavljanju njegovih funkcija i koji će biti odgovoran za opću provedbu Sporazuma, uključujući definiranje i nadzor sektorskih dijaloga.

Zajednički odbor može osnovati pododbore i druga tijela koja mu pomažu u obavljanju njegovih funkcija i bave se posebnim zadaćama ili predmetima.

Zajednički parlamentarni odbor bit će forum za sastanke, razmjenu mišljenja i jačanje odnosa između članova Europskog parlamenta i Kongresa Meksika. Svaka stranka osniva barem jednu domaću savjetodavnu skupinu koja će je savjetovati o pitanjima obuhvaćenima Sporazumom. Osim toga, organizirat će se Forum civilnog društva za javni dijalog o pitanjima relevantnima za ovaj Sporazum.

2025/0810 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91., članak 100. stavak 2., članak 207. stavak 4. prvi podstavak i članak 209. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) i člankom 218. stavkom 7.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta[8],

budući da:

(1) U skladu s Odlukom Vijeća [broj odluke] od [datum] Globalni sporazum između EU-a i Meksika („Sporazum”) potpisan je u [mjesto] [datum], podložno njegovu kasnijem sklapanju, i privremeno se primjenjuje od … do njegova stupanja na snagu.

(2) Na temelju članka 218. stavka 7. UFEU-a primjereno je da Vijeće ovlasti Komisiju da u ime Unije odobri određene izmjene Sporazuma.

(3) U skladu s dijelom IV. poglavljem 2. člankom 2.11. Sporazuma ništa se u Sporazumu u Uniji ne tumači kao dodjeljivanje prava ili nametanje obveza osobama osim onih nastalih između stranaka na temelju međunarodnog javnog prava. Na Sporazum se stoga ne može izravno pozvati pred sudovima Unije ili država članica.

(4) Sporazum bi trebalo odobriti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sporazum o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane, odobrava se u ime Unije. [*]

Članak 2.

Za potrebe dijela III. članka 21.18. Sporazuma stajalište Unije o izmjenama ili ispravcima obveza iz priloga 21.-A i 21.-B Sporazumu odobrava Komisija.

[8] SL C , , str. .

[*] Tekst Sporazuma objavljen je u SL L, XXXXX, ELI.

Članak 3.

Odluke Zajedničkog vijeća na temelju dijela III. članka 25.35. Sporazuma o izmjeni popisa oznaka zemljopisnog podrijetla iz Priloga 25.-B Sporazumu i priloga I. i II. Sporazumu o jakim alkoholnim pićima iz 1997. uključenih u Sporazum u skladu s člankom 25.41. odobrava Komisija u ime Unije. Ako zainteresirane strane ne mogu postići dogovor nakon prigovora koji se odnose na oznaku zemljopisnog podrijetla, Komisija donosi stajalište na temelju postupka iz članka 57. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća.

Članak 4.

Odluke Zajedničkog vijeća na temelju dijela III. članka 2.22. stavka 4. i članka 2.24. stavka 8. Sporazuma o izmjeni definicija proizvoda, enoloških postupaka i ograničenja iz dijelova A i B Priloga 2.-E Sporazumu odnosno dokumentacije i certificiranja iz dijela D Priloga 2.-E odobrava Komisija u ime Unije.

Članak 5.

Sporazum se ne smije tumačiti kao da se njime dodjeljuju prava ili nameću obveze na koje se može izravno pozivati pred sudovima Unije ili država članica.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu ...

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ „PRIHODI” – ZA PRIJEDLOGE KOJI IMAJU PRORAČUNSKI UČINAK NA PRIHODOVNOJ STRANI

1. NASLOV PRIJEDLOGA:

Prijedlog odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica te Sjedinjenih Meksičkih Država.

2. PRORAČUNSKE LINIJE:

Linija prihoda (poglavlje/članak/stavka): poglavlje 12., članak 120.

Iznos predviđen u proračunu za dotičnu godinu (2025.): 21 082 004 566 EUR

(samo u slučaju namjenskih prihoda):

Prihodi će se namijeniti sljedećoj liniji rashoda (poglavlje/članak/stavka):

3. FINANCIJSKI UČINAK

☐ Prijedlog nema financijski učinak

X Prijedlog nema financijski učinak na rashode, ali ima financijski učinak na prihode

☐ Prijedlog ima financijski učinak na namjenske prihode

Učinak je sljedeći:

(u milijunima EUR, na jednu decimalu)

Linija prihoda	Učinak na prihode	12 mjeseci	Godina 2026.
poglavlje 12. / članak 120.	*18,75 milijuna EUR*	Stupanje na snagu očekuje se početkom 2026.	0
poglavlje 12. / članak 120.			

Stanje nakon djelovanja					
Linija prihoda	[N+15]	[N+16]	[N+17]	[N+18]	[N+19]
poglavlje 12. / članak 120.	*1 milijarda EUR*	*1 milijarda EUR*	*1 milijarda EUR*	*1 milijarda EUR*	*1 milijarda EUR*
Poglavlje/članak/stavka …					

(Samo u slučaju namjenskih prihoda pod uvjetom da je proračunska linija već poznata):

Linija rashoda[9]	Godina N	Godina N+1
Poglavlje/članak/stavka…		
Poglavlje/članak/stavka…		

Linija rashoda	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Poglavlje/članak/stavka …				
Poglavlje/članak/stavka …				

4. MJERE ZA SPREČAVANJE PRIJEVARA

5. OSTALE NAPOMENE

Predložena Uredba ne uzrokuje dodatne troškove (rashode) za proračun EU-a.

Modernizirani globalni sporazum imat će financijski učinak na proračun EU-a na strani prihoda. Procjenjuje se da će stupanje na snagu Sporazuma dovesti do gubitka prihoda od carina u iznosu od 18,75 milijuna EUR[10].

Očekuje se neizravan pozitivni učinak u smislu povećanja sredstava povezanih s porezom na dodanu vrijednost i bruto nacionalnim dohotkom.

[9] Unosi se samo ako je to potrebno.

[10] Procijenjeni iznos gubitka prihoda od 18,75 milijuna EUR umanjen je za troškove naplate (25 % odbijeno je od procijenjenog gubitka prihoda od 25 milijuna EUR).